

www.polonia.org.ua

ПОЛЬСЬКЕ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЕ ТОВАРИСТВО
POLSKIE KULTURALNO-OŚWIATOWE TOWARZYSTWO

Zadanie realizowane w ramach zlecenia
Ministerstwa Spraw Zagranicznych
Rzeczypospolitej Polskiej

Реалізація проекту здійснюється за підтримки
Міністерства закордонних справ Польської
Республіки

Юліан Тувім – патрон 2013 року

Сейм Республіки Польща оголосив 2013 рік роком Юліана Тувіма. Творче життя польського поета було вельми багатограним. Навряд чи витончений лірик і автор цікавих сатиричних творів сподівався, що увійде до світової літератури насамперед як дитячий письменник. Сам він у дитинстві та юності не надто захоплювався поезією і мав надію пов'язати свою долю з набагато прозаїчнішими матеріями. Виріши у промисловій Лодзі в родині банківського службовця, Юліан наполегливо опановував ази науки і навіть досяг певних успіхів у хімії. Перші поетичні спроби юнака могли б (як це часто трапляється) виявитися останніми, якби не вплив іншого польського митця Л. Стаффа. Близькість світосприйняття дозволила Тувіму відчувати «творчий заряд» поезії Стаффа, і це викликало своєрідну ланцюгову реакцію: у хлопця з'явилося бажання продовжити поетичні екзерсиси.

Цікаво, що ранні вірші Тувіма є не наслідуванням, а своєрідним відгуком на творчість Стаффа. Утім Тувім і надалі ніколи не буде епігоном, хоча літературні уподобання (А. Рембо, В. Вігмен, В. Маяковський) у різних формах проявлятимуться у його віршах. Поряд із прагненням зберегти свою творчу індивідуальність, Тувіму притаманне шанобливе і зацікавлене ставлення до чужої поезії. Можливо, саме тому він доволі активно займався перекладами.

У 1916 р. Юліан Тувім вступив на юридичний факультет Варшавського університету, але незабаром перевівся на філологію. Мова та слово стають предметом особливого зацікавлення. Під час навчання в університеті молодий поет знайшов однодумців. Навколо студентського журналу «Pro arte et studio» гуртувалися поети, які дещо пізніше склали літературну групу «Скамандр» (А. Слоніський, Я. Лехонь, К. Вежинський, Я. Івашкевич). Група не мала єдиної естетичної програми, проте «скамандритів» об'єднувало спільне прагнення розвивати поезію на основі народної традиції та наблизити художнє слово до реального життя. Це прагнення виразно виявилось у поемі Ю. Тувіма «Весна». Критики накинулися на автора, звинувачуючи твір у блюзнірстві й епатажності. Група професорів і студентів у відкритому листі засудила цю поему, звинувачуючи митця у «крайньому реалізмі образів» і «порнографії». Завдяки цьому скандалу про Тувіма заговорили в літературних колах.

Поезія Тувіма щира. Саме тому і його оптимізм не виглядає вимученим або наганим. Не здається він і бездумним. Подібне ставлення до світу – уповні усвідомлена позиція поета.

У вересні 1939 р., коли почалася Друга світова війна, Тувім був змушений емігрувати. Протягом семи років поет поневі-

рився на чужині: Париж, Португалія, Ріо-де-Жанейро, Нью-Йорк — таким був маршрут його мандрів. У ці роки були створені поема «Квіти польські», численні антифашистські вірші.

Діяльність Тувіма після війни була дуже різноманітною: він захоплювався театром, працював у Театрі Війська Польського, Варшавському новому театрі, провадив рубрику сатиричних курйозів у журналі «Проблеми», видав антологію «Польська фантастична новела» (1949), активно займався перекладами. Надзвичайно популярними були і залишаються поетичні цикли Тувіма для дітей. Про значення постаті Тувіма для національної літератури влучно сказав польський письменник М. Яструнь: «Він був митцем, який своєю творчістю завершив цілу добу розвитку польської поезії, який, мабуть, найсильніше з часів Словацького і Норвіда сколихнув польську мову. Він не тільки оновив застарілий словниковий запас, а й упродавив до поетичного вжитку новий світ речей та образів». Крім того, за визначенням польського літературознавця Я.З. Якубовського, Тувім «був невідомим мандрівником по просторах світової літератури». Його увагу як філолога-дослідника і перекладача привертала найрізноманітніші твори – від європейської класики до «Витязя в тигровій шкурі» Ш. Руставели. Цікавився Тувім також і українською словесністю: переклав польською мовою «Слово о полку Ігоревім» (1928; новий варіант – 1950), окремі вірші М. Рильського («Шопен») та Є. Маланюка («Варшава»). Українського читача з поезією Тувіма познайомили М. Бажан, М. Рильський, Г. Кочур, М. Лукаш, Д. Павличко, Є. Дроб'язко, Р. Лубківський, В. Лучук та ін.

2013 Rokiem Tuwima

6 stycznia 2013r. oficjalnie rozpoczął się Rok Tuwima. Tego dnia sto lat temu w "Kurierze Warszawskim" ukazał się debiutancki wiersz poety "Prośba". 27 grudnia 2013 roku minie 60. rocznica śmierci poety.

To właśnie ta ostatnia data była powodem ustanowienia przez Sejm Roku Tuwima (obok Tuwima patronami 2013 są jeszcze kompozytor Witold Lutosławski i chemik Jan Chochrański).

Julian Tuwim (1894-1953) - urodzony w Łodzi poeta, satyryk i publicysta, był współtwórcą grupy poetyckiej Skamander i jednym z najśłynniejszych polskich poetów. Zadebiutował w 1913 roku wierszem "Prośba" wydrukowanym w "Kurierze Warszawskim". W latach 1916-19 współpracował z pismem studenckim „Pro arte et studio”. W 1918 roku założył kabaret literacki Pod Picadorem, a w 1920 grupę poetycką Skamander.

Był współpracownikiem i kierownikiem kabaretów warszawskich, m.in. Qui pro Quo. Jest autorem licznych zbiorów poetyckich, m.in. "Czyhanie na Boga" (1918), "Sokrates tańczący" (1920), "Treść gorejąca" (1936), poematu "Kwiaty polskie" oraz popularnych wierszy dla dzieci, m.in. "Lokomotywa", "Abecadło", "Słoń Trąbalski".

Zmarł w 1953 roku w Zakopanem; pochowany jest na warszawskich Powązkach. Poeta poświęcił rodzinnej Łodzi kilka swoich utworów. W wierszu "Łódź" pisał: "Niechaj potomni przestaną snuć, Domysły "w sprawie Tuwima", Bo sam oświadczam: mój gród - to Łódź, To moja kolebka rodzima!".

Julian Tuwim to jeden z najchętniej czytanych polskich poetów XX wieku, który pisał zarówno dla dorosłych, jak i dla dzieci. Do dziś jego utwory wzruszają i bawią kolejne pokolenia czytelników.

Na pytanie „kim był Julian Tuwim” większość z nas odpowie z pewnością, że był to autor wielu wspaniałych, błyskotliwych i wesołych wierszy dla dzieci. „Lokomotywa”, „Pan Hilary”, „Ptasie radio” czy „Słoń Trąbalski”, to tytuły wierszy, które najbardziej kojarzą nam się z tym poetą.

Mało kto jednak wie, że życie Juliana Tuwima wcale nie miało charakteru i barwy jego wesołych wierszy. Osobiste koleje losu poety pełne były różnego rodzaju przeszkód, kłopotów i trosk.

Nie wiele wiemy także o bardzo bogatej i różnorodnej twórczości tego poety. Wszyscy kojarzymy go z „Lokomotywą”, ale nie wielu z nas wie, kto napisał słowa do dwóch najbardziej znanych piosenek Hanki Ordonówny. Tak, „Miłość ci wszystko wybaczy” i „Na pierwszy znak” to teksty Juliana Tuwima.

Julian Tuwim jest autorem wielu skeczy, wesołych tekstów teatralnych a także librett operowych. Od młodzieńczych lat fascynowały go języki obce i przekłady literackie. Przełożył na język esperanto wiersze równie znanego poety Leopolda Staffa. Przekładał na język polski poezję rosyjską niemiecką i francuską. Tuwim to jeden z najbardziej znanych poetów okresu dwudziestolecia międzywojennego. Był jednym z założycieli słynnej grupy poetyckiej „Skamander”. Jego twórczość można było znaleźć na łamach bardzo wielu pism, gdzie podpisywał się bardzo różnymi pseudonimami artystycznymi.

Podziękowanie za współpracę

Minęły Święta, rozpoczął się nowy 2013 rok – rok nowych możliwości i perspektyw. Rozpoczynając kolejny etap naszej działalności na rzecz krzewienia Polskości na obczyźnie pragniemy serdecznie podziękować wszystkim pracownikom Konsulatu Generalnego RP w Charkowie za dotychczasową współpracę, znakomite relacje partnerskie, a przede wszystkim za okazaną życzliwość i przyjazną atmosferę naszych kontaktów.

Szczególne wyrazy uznania kierujemy Konsulowi Generalnemu RP Janowi Granatowi za stałą opiekę nad dziećmi polskiego pochodzenia z sierocińca w Berdiańsku i umożliwienie organizacji imprez Bożonarodzeniowych.

Dziękujemy również miejscowym Polakom za zaufanie w zdolność realizacji naszej działalności programowej, skierowanej na odrodzenie kultury i tradycji przodków.

Ze spokojem patrzymy w przyszłość. Jesteśmy przekonani, iż Polacy Berdiańska wykorzystają szanse budowania własnej tożsamości i znakomicie poradzą sobie z wyzwaniem, jakie przyniosą następne lata.

Zarząd Główny PKOT „Odrodzenie”

IV Пульмонологічний конгрес Pulmonological Trends

Загальнопольське високе зібрання лікарів відбулося 29 листопада – 1 грудня минулого року в Познані під патронатом Польського наукового товариства захворювань легенів. Безпосередніми організаторами Конгресу були кафедра та клініка пульмонології, алергології й онкології медичного університету в Познані, Товариство сприяння розвитку пульмонології та медичне видавництво «Termedia». Конгрес, який зібрав не тільки пульмонологів, а й терапевтів, родинних лікарів, алергологів і анестезіологів, відбувся під гаслом «Особливості лікування захворювань легенів у 2012 році».

Програма Конгресу, в якому взяли участь лікарі польського походження з Бердяńska на чолі з головою Полонійного об'єднання лікарів Ольгою Бондаревою, серед іншого передбачала ознайомлення з новітніми тенденціями та трендами у пульмонологічній науці, представленими на світових і європейських медичних форумах, з'їздах і конференціях, представлення актуальних методів і стандартів лікування захворювань легенів, обговорення суперечливих діагностичних нюансів і низку інших важливих, але рідко аналізованих фахових питань, скажімо, проблеми рідкісних дихальних інфекцій. Одне з засідань було присвячене важливим для кожного лікаря юридичним аспектам і засадам етики медичного працівника.

Конгрес мав науково-практичний характер і передбачав участь фахівців у традиційних засіданнях, наукових секціях та інтерактивних дискусіях-обговореннях проблем сучасної пульмонології. Важливою складовою організації конференції були зустрічі з видатними науковцями пульмонології та експертами-фахівцями з провідних вишів Польщі та європейських країн.

Традиційно наукові зустрічі супроводжували заходи, що сприяють взаємному пізнанню та взаємозбагаченню.

IV Kongres Top Pulmonological Trends

V Kongres Top Pulmonological Trends pod patronatem Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc odbył się w dniach 29 listopada – 1 grudnia ubiegłego roku w Poznaniu. Kongresu został organizowany przez Katedrę i Klinikę Pulmonologii, Alergologii i Onkologii Pulmonologicznej Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Stowarzyszenie Wspierania Pulmonologii Poznańskiej oraz wydawnictwo Termedia. Hasło tego Kongresu, który jest skierowany nie tylko do pulmonologów, lecz także internistów, lekarzy rodzinnych, anestezjologów oraz alergologów, to Choroby płuc w 2012 r.

W programie Kongresu, w którym uczestniczyli lekarze-Polacy z Berdiańska na czele z prezes Polonijnego Koła Lekarzy Olgą Bondarewą, znaleźli się m.in. najnowsze doniesienia ze światowych i europejskich zjazdów naukowych, aktualne zalecenia i standardy leczenia chorób płuc, kontrowersje diagnostyczne oraz wiele innych istotnych, lecz nieczęsto poruszanych tematów, takich jak rzadkie infekcje oddechowe. Jedną z sesji została poświęcona ważnym dla każdego lekarza aspektem prawnym i etycznym pracy lekarza

Konferencja miała charakter naukowo-szkoleniowy i zakładała aktywny udział uczestników w sesjach tradycyjnych, interaktywnych, problemowych, interdyscyplinarnych, spotkaniach z ekspertami oraz warsztatach. Stanowi ona wkład środowiska poznańskiego – we współpracy z wybitnymi wykładowcami z całego kraju – w popularyzację różnych aspektów pulmonologii.

Tradycyjnie Kongresowi towarzyszyły imprezy umożliwiające bliższe poznanie pięknego miasta – Poznania.